

Městská knihovna v Praze

ČEŠTÍ
BÁSNÍCI
20. STOLETÍ

MAGOROVA KRABIČKA

Ivan Martin
Jirous

Praha
2018

e-kniha

Hledáte místo, kde...

... můžete celý den studovat nebo pracovat?

... seženete knížku pro zábavu, do školy, k poučení?

... stahujete e-knihy, posloucháte hudbu, tisknete 3D?

... osobně potkáte české i světové autory?

... můžete zajít na koncert, filmy artové i 3D?

Právě jste ho našli!

Městská knihovna v Praze

43 poboček, **3** pojízdné knihovny, **4 000** akcí ročně,
2 000 000 dokumentů, **60 Kč** za registraci

www.mlp.cz

knihovna@mlp.cz

www.e-knihovna.cz

www.facebook.com/knihovna

**MAGOROVA
KRABIČKA**

/1979/

Znění tohoto textu vychází z díla [Magorova summa I](#) tak, jak bylo vydáno v Praze nakladatelstvím Torst v roce 2015. Pro potřeby vydání Městské knihovny v Praze byl text redakčně zpracován.

§

Text díla (Ivan Martin Jirous: Magorova krabička), publikovaného [Městskou knihovnou v Praze](#), je vázán autorskými právy a jeho použití je definováno [Autorským zákonem](#) č. 121/2000 Sb.

Vydání (obálka, upoutávka, citační stránka a grafická úprava), jehož autorem je Městská knihovna v Praze, podléhá licenci [Creative Commons Uved'te autora-Nevyužívejte dílo komerčně-Zachovejte licenci 3.0 Česko](#).

Verze 1.1 z 16. 6. 2020.

OBSAH

NO KRUCI!.....	9
Po sv. Jiří.....	11
1979.....	12
-- (Boží oko se kundě podobá).....	13
Kořán, Jirous, Brikcius, Daníček.....	14
Otakaru Slavíkovi.....	15
Poděkování Panence Marii.....	16
-- (Kytičky jsou všude).....	17
OTTO HABSBURSKÝ.....	18
Nikolaji Stankovičovi.....	20
Daně.....	21
Daníček hebrejista.....	22
Julianě k 10. 6. 1979.....	23
Opožděná marginálie k výstavě Davida Němce	24
Lipicán.....	25
Hranostaj Bondy.....	26
Hlavso!.....	27
Ekumenista Balabán.....	28
Paradicsom madar.....	29
JULIANA.....	30
č. 1.....	32
č. 2.....	33
č. 3.....	34
č. 4.....	35
č. 5.....	36
č. 6.....	37
č. 7.....	38
č. 8.....	39
č. 9.....	40

C-MOLL	41
Reconstruction	43
--- (Ach Vašku)	44
Rok Velkého Ládi	45
Do píči, radši bych žil v Haliči	46
--- (Až budu velký)	47
FLOWER CHILDREN	48
--- (Na elm-tree)	50
--- (Na bee)	51
Klekání	52
Dandelions	53
--- (Jane Nerudo)	54
Petákovi	55
RUZYNĚ 10	56
--- (Ať se mi nikdo nediví)	58
Když vám přimázli druhý odstavec, respektive když jsem se o tom dověděl	59
--- (Jsem ze všech nejtišší)	60
--- (Co je mi bez vás)	61
--- (Jiří)	62
--- (Jiří)	63
--- (Lesy jsou skrze vás dva)	64
Bovímu	65
Orlandovi di Lasso	66
--- (Je mi k smrti smutno)	67
--- (Ach ani ve vzduchu)	68
--- (Nastalo bílo)	69
--- (Držíš si drápama lahváč)	70
--- (Fernety, květy Boží)	71
--- (To bych se poblil sám nad sebou)	72
--- (Panenko Marie)	73

---	(Ale di).....	74
---	(A i).....	75
---	(i Boží mlýny)	76
---	(a a a a a).....	77
---	(A stín těch větví)	78
	Pizzicato	79
---	(Týn nad Prahou)	80
---	(Jasně, vole).....	81
---	(S Bohem jsem sepjat zvláštní přazkou)..	82
---	(Na Hradčany)	83
---	(Kdybych byl sklář).....	84
---	(Čí divokost?)	85
---	(Cherubíni)	86
---	(Byl to geofyzikální průzkum)	87
---	(V lebedě a v lahváčích)	88
---	(Modlitba pomůže jistě mně).....	89
---	(Jeptišky jsou tišky)	90
---	(Když navštívil anděl)	91
---	(Nad Karlovým mostem)	92
---	(Kde je Vlasta?)	93
---	(S hospodským na flétnu si pískám)	94
	Incidental Music	95
	Shut up!.....	97
	Bubo bubo L. + Bubo bubo L. + Bubo bubo L...	98
---	(Nic jiného kolem mne není).....	99
	Zelená, mezitím šoulet, a šedomodrá.....	100
---	(Jakápak duše?)	101
	Ó světlo stověžatá!.....	102
	S Brikciusem	103
	Echo	104
---	(Hle).....	105

Hradčany horror.	106
V H b k s.	108
Kdybych měl ještě sliny.	109
--- (Brikciusi).	110
Když jsem se po letech setkal se svou ženou. .	111
--- (Lederere)	112
--- (Proč je mi pořád mdlo)	113
Halali	114
21. srpna 1979	115
20. srpna 1979 na Letné.	116
Když jsem šel k Synagoze kolem vašeho amerikánského hotelu.	117
--- (To prázdná po vás)	118
--- (Ta smutná dívka s modrými ramínky). .	119
--- (Poloha obou mých koulí).	120
--- (Schoulit se do sebe jako na začátku). . .	121
Proč nechceš počkat na Ducha?	122
Exodus.	123
Komentáře k jednotlivým textům.	124
Ediční poznámka	129

NO KRUCI!
/adorační lyrika/

Salvadoru Dalí k 75. narodeninám

Po sv. Jiří

Pod Ralsko,
má lásko,
jsem zalez.
Nu,
snad zase vylezu
v dubnu.

1979

Panně Marii se vzdávám do ochrany
na prsa mi vykérudou
andělíčka od Juliany
další rok Pán mi na hřbet navlík
Na ostrvi tančí dvouocasí lvi
na helmú sedí Otakar Slavík

- - -

Boží oko se kundě podobá
Ty v Staré Říši spíš
možná že z Valdic ještě blíž
je k Bohu nežli z Ostrova

Kořán, Jirous, Brikcius, Daníček

Čtyři jsme seděli u jednoho stolu
a zpíváme, když se nám zachtělo

Roberte!

Roberte!

Roberte!

Otakaru Slavíkovi

Misije

A my nejsme?

Poděkování Panence Marii

Assumpta sem

assumpta tam

když se Ti navíc nafukuje břicho

protože v něm má děťátko

Pán Bůh si vevnitř svoje děti dělá

- - -

Kytičky jsou všude
všude je plno kytiček
kytičky jsou všude
všude je plno kytiček
a kočiček taky
je všude plno kočiček

OTTO HABSBURSKÝ
/imbosh art/

Jiřímu Němcovi a pražské desítce

Nikolaji Stankovičovi

Oveľa

lepší je to od doby, kdy jsem prvně čet Orwella

Daně

Milovali bychom tě i v podzemí
my

Milovali bychom tě i v povětrí
my

Milovali bychom tě v ohni
my
a v úpalu
my

a v našem nářku bychom tě milovali my

Ó Dano

10. 6. 1979

Daníček hebrejista

Asi
jsou v Horních Počernicích
chasidi

Ale di,
co blbneš,
že by byli v Horních Počernicích
chasidi?
chlástali?

Julianě k 10. 6. 1979

Abys toho nelitovala
že jsi včera levitovala

**Opožděná marginálie
k výstavě Davida Němce**

Vida Davida!

Lipicán

Karlovi Vojákovi

Já jsem lipicán
já sám
jsem lipicán
Magor na bílém koni
Magor na T. G. Masarykovi
Magor s bílým chocholem jsem
Lipicán

A tak kolem mne míjejí dny
ve Vídni
i ve Vídni kolem mne míjejí dny
a i Vídeň kolem mne mívá
a mívá kolem i San Francisko
a Bruggy a Horažďovice
města mému srdci nejmilejší

jako bych nebyl zdejší

Hranostaj Bondy

Krk mi ovinula Múza
jak hermelín
včera hrál Brabenec Klímu

hrůza

Hlavso!

Když užs jim sed na lep
tak lep a lep a lep

Ekumenista Balabán

Kanálíje
přinesla lilije.

Paradicsom madar

Z očí se mi zvedly mlhy
a zvlhl jsem

Synkopa posmrtný život
přenesení strážní z těžkých dob na lehkou

V dálce za oceánem
Hutka
si synkopu tká

Ach synku

JULIANA

Olze Havlové

č. 1

Když jsem se s Tebou naposledy miloval
jako by tu strunu z dálky někdo natahoval
ale Ty jsi
na skřipci

č. 2

Když jsem Ti sahal na zadeček
který už není jako dva hrachový lusky
úzký
ale jako dvě skořápky ořechový
ale kdo ví
kdoví

č. 3

Kdybych se na Tebe díval skrze sklo
má lásko
má lásko
kdybych se na Tebe díval skrze sklo

ale Ty jsi má lásko
Ty jsi

jsem na větvi má lásko
jsem na větvi

sedím na větvi
choulím se k Tobě má lásko
na větvi jsi jsi

č. 4

Jací jsme to divní milenci
navzájem si sajem invenci

č. 5

Kdybych neměla Tebe
tak by to nestálo za nic

Co by nestálo za nic?

Nic

č. 6

Chci Tě za ruku držet v noci
chci

Chci Tě za ruku držet v noci

č. 7

Na podzim v září zmizí ze všech stromů listí
břízy
ztratí se mízy ze stromů
a listí
se ztratí na podzim

V bílém háji betulí
Magor a Juliana
se k sobě budou tulit

a třást se chladem
přikryti husí kůží

a Julianina líčka
schovaná v chladných přesličkách
holých
nepravděpodobných

a Julianina tvář
v září

č. 8

Já schválně chodím pěšky
protože je to dobrý na mý nožičky

č. 9

Já nevím jestli nemám otřes mozku
zvedá se mi žaludek

Třeba ze mne, ne?

Ne.

To bude potřebovat frťana

C-MOLL
/makarónská lyrika/

Pavlovi Wilsonovi

*Kdo, kdybych zpíval,
uslyšel by mne z kurev andělských?*

(R. M. Rilke – Elegie z Duina,
přel. P. Eisner)

Reconstruction

Where was my friend Paul Wilson
whilst I was in a prison?

Where was Paul Wilson's body
whilst I was in a custody?

Where is Paul Wilson's soul
whilst I am in the jail?

Where's Wilson's VW bug
whilst I am in the jug?

Where's Wilson drinking beer
whilst I am once more here?

Where is Paul Wilson's soul
to listen to my howl?

If I have a real notion
Paul Wilson is over the ocean.

To jsou zbytky dlouhého kvílení za Wilsona, které jsem psal jednou dlouho do noci ve Stráži pod Ralskem. Úmyslně jsem nepoužíval slovník, také my jsme se kdysi bavili Paulovou češtinou. Text mi zabavili při eskortě do Ostrova nad Ohří. Tyto verše se mi vybavily nejspíše, po ostatních jsem nepátral.

- - -

Ach Vašku,
piju s Tvou
grass widow.

A Vašku,
ty holky jsou
Tvou
weeping willow.

Hrádeček 21. 6. 1979

Rok Velkého Ládi

ich
v polích

Do píči, radši bych žil v Haliči

Než bych Ti vysvětloval co je to rokaj
radši bych si dal láhev Tokaj

e

- - -

Až budu velký,
napíšu spis o hippies

FLOWER CHILDREN
/efeméry/

Ed Sandersovi

- - -

Na elm-tree
seděli
andělícci tři

- - -

Na bee
bumblebee

Klekání

In hollow way
wild thyme

Není už time?

Curfew v dáli

Dandelions

Pampelišky v lahvi
tiše jsou jak lišky

- - -

Jane Nerudo,
Tvoje srdce celé
zabalil bych do jitrocele

Po čem člověk těžce raněn
přece neumírá?

Petákovi

pamatuješ na Přívlaky
jak se jepice vrhaly do ohně

letos je tolik píd'alek

a co v nebi?

jsou tam opravdu jednorožci
fénix

satyrové

a Bohoušek?

RUZYNĚ 10
/mořští konícci/

Václavu Havlovi

At' se mi nikdo nediví
že budu jurodivý

**Když vám přimázli druhý odstavec,
respektive když jsem se o tom dověděl**

Nevím,
jestli tak voláme všichni,
ale já volám:
Starý!
Starý!
Starý!
Starý! Pán Bůh, Bůh zástupů,
nás neopustí.

- - -

Jsem ze všech nejtišší,
jak mi smutek zaplavuje duši.

Pst!

Boží prst na mne ukazuje.

Pst!

Jak se máte? Slyšíš,
aspoň kokrhání slyšíš ze dvora?

Ruzyně je
na sever i na jih.

Aspoň
kohouta kokrhání
slyšíš?

- - -

Co je mi bez vás
radost platná
k čemu je mi bez vás
pláč

Tolik jste mne oslovili
oba dva

Být jinak
byl bych čurák

Tak

- - -

Jiří,
jseš to ty?
Na mezích kvetou zvonky,
modré,
a svízel...
tak krásné můry jako letos
jsi neviděl.

Jiří,
proč to nevidíš?

- - -

Jiří,
jedle, smrky a modříný
ted' nevidíš?

Jiří,
pivoňky, jiřiny,
astrý,
a pacholátka holá,
a mraky, a nebe, a oheň,
nevidíš?

Víš, že jsem pořád s Tebou,
nebo ani to nevíš?

- - -

Lesy jsou skrze vás dva,
i láska,
a taky jíl, a hlína, a zem,
a láska,
a potoky, i studánky,
jsou skrze vás.
Zaškrtit?
Udávit?
Nespolknout?
Cesta poházená oblázky.
Kulaté, oblé.

Bovímu

Údolí se vzdulo,
a mlhy,
a nářek ve větvích?
A zoufalství?
A Mahlerova čtvrtá?
V židovské hospodě u stolu všichni tři.
Budeme sedět spolu.

Orlandovi di Lasso

Pamatuješ na Gasparu Stampu?
Pamatuješ, jak jsme šli přes Kampu,
z Orfea?

Dana měla na hlavě můj klobouk,
tenkrát jsem Vás oba viděl prvně.

Říkal jsi:

Kvůli tomuhle jsme se vrátili.

Vrátili?

- - -

Je mi k smrti smutno

- - -

Ach ani ve vzduchu
tři
a ani slunce když
a horko
a ani déšť, a vítr, a zima,
ani když jsme spolu šli
k Panně Marii Sněžný

- - -

Nastalo bílo
světlá tma
nejsvětější
tu kolem mne nastalo bílo

- - -

Držíš si drápama lahváč.
Co jseš zač?

Držíš si drápama lahváč

Opět kremelská apokalyptická bestie
vystrčila pazoury

- - -

Fernety, květy Boží,
rozvinuté,
jak Ti řekla,
zabili,
spálili
jste Panenku Marii.

Proto jste vy evangelíci tak utrápení.

Zatímco my
nadmášeni křidélkama andělíčků

Fernet!

- - -

To bych se poblil sám nad sebou
jako duha
to bych blil v celém spektru duhy
to bych blil ve všech jejích sedmi barvách
to bych se poblil sám nad sebou

kokrhání je slyšet jenom z dále
oslabené decibely
sám bych se poblil

ano

- - -

Panenko Marie
drž nade mnou dál
svou ochrannou dlaň
tak jak to děláš

Ale di,
di, di,
ke zpovědi.

- - -

A i,
zeměplaz,
hovado bezbřehé jsem,
Jiří,
slyšíš mne?

Jiří, slyšíš mne?

Hovado
Hovado
Hovado

i Boží mlýny

i

i Boží mlýny

i

Boží mlýny i i

i mlýny

Boží i

i i i

aaaaa

- - -

A stín těch větví
a listí
a šumot těch keřů
okolo
a vánek, naděje, Dano, Jiří,
a tady, sám,
a kdy?

Jestli vás vyhostí,
co já tady?

Pizzicato

Drnkáš na housle,
pičikáto!

Ale u mne to nepičiká!

Můj dědeček byl harfenfabrikant v Humpolci,
a dělal v jedné dílně s otcem
Aleše Hrdličky.

Veškeré lidstvo jednoho původu jest.

- - -

Týn nad Prahou
a jeho věže
samec a samička
Viděl jsem Prahu
z Prašné brány
slunce vycházelo nad Hybernovými
Zbyšek Sion a všichni miláčkové moji

- - -

Jasně, vole.

Pobavíme se o počasí.

Ale co ti, kteří jsou tam?

Ale co ti, kteří teď žijí v bezčasí?

Počasí, můry noční, a měsíc, hvězdy,
nejenom židovský, ale všechny,
ale co ty?

Pobavíme se o počasí.

- - -

S Bohem jsem sepiat zvláštní přazkou
láskou

- - -

Na Hradčany
kameny ze všech stran
budeme vrhat

Na Hradčany
sami

A kameny
a kroupy
a liják

Prokop Diviš

- - -

Kdybych byl sklář
a nafukovala by se mi držka.
Jak?

České sklo
rubínové
ultramarin
turmalíny,
které jsem hledal jako dítě

- - -

Čí divokost?

Čí číhání na mne?

Bůh, který mě pozoruje
ze všech koutů duše.

Co já vím?

Ach, co jsem provedl?

Ach? Co se mi stalo?

Aha – co jsem si udělal.

Tolika lidem jsem ublížil.

- - -

Cherubíni
modří,
a zlatí,
a křidélka bledá

- - -

Byl to geofyzikální průzkum.
Šel jsem s elektrodou polem žita,
a v něm byla spousta vlčích máků.
Že je to oslovení, to jsem věděl už tenkrát.
Nevěděl jsem, co to oslovení znamená.

Dneska,
v Praze,
s Bovím,
nám Eva dala po jednom vlčím máku.
Tak se ukazuje Bůh.
Zdálky, odnikud, jinak...

- - -

V lebedě a v lahváčích
se k sobě choulí ptáčci
a Xeňa
a

- - -

Modlitba pomůže jistě mně,
ale ne Vám.
Bůh má s Váma své zámysly.

Koukám na to jako čurák

- - -

Jeptišky jsou tišky,
mají nožičky ptačí,
i vajíčka
vysedějí...

Celé kláštery
udivené,
jako já
a VONS

Pane Bože!
Pane Bože!
Pane Bože!

zastaň se nás

- - -

Když navštívil anděl
Panenku Marii,
řekl jí: Bůh se rozhodl Tě
mít,
Tě oslovit,
mít s Tebou děťátko.

Panna Maria to přijala.

- - -

Nad Karlovým mostem
šesticípá hvězda.

Nebo se mi to zdá?

Nad Karlovým mostem
šesticípá hvězda.

Kde je Vlasta?

Tak rád jsem s ním chlastal.

- - -

S hospodským na flétnu si pískám.

Smím?

S hospodským na flétnu si pískám.

A kudy?

Tudy je ta díra ve světě.

S hospodským na flétnu si pískám.

Incidental Music
/hamadryádní poezie/

Josefu Janíčkovi

Shut up!

Drž hudbu

Bubo bubo L.
+ Bubo bubo L.
+ Bubo bubo L.

A lynx
a divoké holky na stromech
málem
srdce mi zaplesalo
nošení dříví lesa
po setmění
ach,
i v Athénách,
ů,
lesích houkají sůvy,
hů

- - -

Nic jiného kolem mne není
než ostění

No, asi zase budu mít okno

**Zelená, meztím šoulet,
a šedomodrá**

I sto let kdybych
jelito nacpané
kroupy
meztím krev

Jakápak duše?
Kuše naostřená,
samostříl.

Ó světlo stověžatá!

Petrušku nedáme,
zbouráme,
koupíme jí dvacet piv

S Brikciusem

Napadla mě úchvatná věta.
Jako včeličky, ty svině, jako včeličky,
se půjdeme pást na květu světa.

Echo

Ačkoliv katolík, ledabylý,
nikdy jsem nepochopil,
co je to křížmo.

Věděl jsem, že to souvisí
s biřmováním, či čím.

Dokonce i Pepa Kordík
připustil, že neví přesně,
co křížmo znamená.

Dneska jsme se s Kukalem
vychcali, stereo,
čurali jsme křížem.

Ale proč tedy po tom pátrat?

Dneska jsme s Kukalem chcali křížmo.

- - -

Hle,
andělé, andělé

Hradčany horror
/imbosh art/

dr. H. a dr. H.

V H b k s

Z,
b B j z ?
H, d d j t n,
i k s t p o p,
a t t ř:
C j z ?
D j h n H.
Z, b B,
j n z n S P 5

K j b H ?
C j z ?
B B j n z

2. srpna 1979

Při opisu této básně jsem se stejně jako v dedikaci ze zbabělosti omezil pouze na začáteční písmena slov.

Kdybych měl ještě sliny

slín,
břidlice,
pískovec,
slepenec,
záhněda,

ale hlavně slín.
Čedič,
břidlice vrstvená, sliny,
slín,
žula, rula a živec v nich.

Kdybych měl ještě sliny,
plival bych.

- - -

Brikciusi,
bobře,
když jsem žil tak blízko Ohře,
netušil jsem, že žiju Ohři tak blízko.

Ještě dnes mne jímá úzkost,
když si na to vzpomenu.
Brikciusi, Evžene, bobře milostný,
ani dnes mi není dobře,
když si na to vzpomenu.
V Ostrově mi nebylo moc dobře.

Když jsem se po letech setkal se svou ženou

Vedle
v místnosti seděla Věra
Nikdy bych nevěřil,
co tekutiny se vejde do lidského těla

Ačkoliv ne,
do mého
těla

- - -

Lederere,
jsi tam pořád ještě?

Srdce,
struhadlo,
mlýnek na maso a strouhánka
v kuchyni

Jiří Lederere

Odpusť mi, prosím, odpusť mi,
jsou chvíle,
kdy na Tebe zapomínám

- - -

Proč je mi pořád mdlo
k nevyslovení?

Na nebi srpy a kladiva,
znamení neblahá,
a ani v podnebí
nic možnějšího není

Aspoň vevnitř je nemít

Halali

Vrátů už sebrali

20. 8. 1979

21. srpna 1979

Jak dlouho se ještě srp
jak dlouho ještě srp
se budeme srpit

Krvavý déšť srpů a hvězd
místo popela
na naše lesy

déšť, hvězdy, srpy,
kladiva, ďábelské nářadí,
hubka v octě namočená
a všechny nástroje umučení

bezvýznamné, výročí

20. srpna 1979 na Letné

Stalinův piedestal
čeká na dalšího kripla

Jda tudy okolo, přemýšlím,
že bych se dal vyšetřit?
Co když jsem chytil tripla

**Když jsem šel k Synagoze
kolem vašeho amerického hotelu**

Zlaté, zpupné hvězdy byzantské
mongolský koňský chvost

Tak dost!

- - -

To prázdno po vás
co tu zbylo
je větší prázdno než kdy bylo

To vakuum
ta vývěva

Ale ani lítost nad vámi
ani lítost
a ani smrad a hnus
a úzkost

nad vámi

to prázdno po vás co tu zbylo

- - -

Ta smutná dívka s modrými ramínky.
Zářivé růže kolem ní.
Modrá, obklopená zářivým.
Duha zářivá kolem ní.

Copak se můžu rozdat?
Copak můžu milovat všechny?

Krásné, milostné ženy,
ne erotické, ale opuštěné, nikým nenavštívené,
zapomenuté milenky Boží

se všema bych chtěl,
ale,
se všema lidma bych chtěl ale

- - -

Poloha obou mých koulí
mi napovídá:
vivisekce přece
může být jenom za živa?

- - -

Schoulit se do sebe jako na začátku.
Zaradovat se,
otřepat se jako z vody když vyleze,
zavinout se,
ostny vztyčit a spát.
Jako před zrozením být spolu,
jako z dvojčat
a čumáčky se dotýkat
v prenatálním stavu.
Jako být žebřík,
jeho postranice,
co nejvíc příčlů mezi sebou mít
a být tak spolu.
Jako suk v prknu v Tobě být.
Jako košťál v hlávce v Tobě být,
být s Tebou zelí.

18. září 1979

Proč nechceš počkat na Ducha?

Mejlovi s použitím Bondyho rekvizit

Kde se jednou zjeví Duch sám

A až se zjeví,
ty ho neuvidíš,
a ani nesmrtelnou dívku s palmou neuvidíš,
a neuvidíš ani Mirku,
s kterou jsi žil,
a ani mne, nesoucího pochodeň

Z Rakouska uvidíš možná
té pochodně odlesk,
té palmy stín,
té nesmrtelné dívky klín

Z Rakouska možná
severní zář
uvidíš

Exodus

Karáskovi, Brikciusovi etc.

Neměl bych o tom ani mluvit,
ani bych o tom mluvit neměl,
ani se nedotýkal,
choval se, jako bych oněměl,
zapomněl na vás,
nikdy se nesešel, neviděl
Nikdy jako ani nepohladil,
nepopovídal, neviděl,
nesešel se a nebyl
Nezapomněl, neviděl a
nezůstal a nechtěl a nebyl

září 1979

Komentáře k jednotlivým textům

Po sv. Jiří

Narážka na blížící se konec autorova třetího uvěznění ve Stráži pod Ralskem, z něhož byl posléze propuštěn v dubnu 1979; text poslal autor své ženě Julianě Jirousové z vězení jako součást dopisu z 28. 6. 78. Viz Magorovy dopisy, Praha 2005, s. 180;

1979

Jde o druhý ze dvou textů, které autor zaslal v dopise své ženě Julianě z vězení ve Stráži pod Ralskem. Dopis z 10. 1. 79 viz in I. M. Jirous: Magorovy dopisy, Praha 2005, s. 210;

Kořán, Jirous, Brikcius, Daníček

Text je nárazkou na věznění čtyř jmenovaných v 70. letech a současně parafrází básně Roberta Desnose Lidé na zemi, zejména její 1. a 13. strofy: „Čtyři jsme sedali kolem stolu / Pili červené víno a zpívali / Kdykoli se nám zachtělo.“; „Jeden z nás čtyř umřel / Další dva na tom nejsou líp / Já však jsem živ a myslím, že nadlouho.“ Viz tento text v překladu Adolfa Kroupy in R. D.: Prostory spánku, Praha 1984, s. 196–198;

Poděkování Panence Marii

3. osoba sg. v předposledním verši, „má děťátko“, je ve všech smz. vydáních, nepochybně tedy jde o autorův záměr;

OTTO HABSBURSKÝ

Výraz „imbosh“ překládá autor jako „pěna u huby štvané zvěře“ (běžný pravopis tohoto anglického výrazu zní emboss);

Hranostaj Bondy

„včera hrál Brabenec Klímu“: narážka na koncert Plastic People z října 1979, jenž se pod názvem Jak bude po smrti uskutečnil na undergroundové usedlosti v Nové Vísce u Kadaně; v aranžmá Vraťslava Brabence hráli Plastici hudbu s texty Ladislava Klímy;

Hlavso!

Milan Hlavsa byl skutečně v letech 1976–1989 zaměstnán jako „svářeč igelitových obalů“, tedy tak říkajíc „lepil pytlíky“ v Družstvu invalidů META;

Ekumenista Balabán

Báseň je jedním z nejvýraznějších příkladů zhuštěných a kryptických narážek na reálnou událost, proměněná se posléze v „legendu“: dle autorova sdělení byl hebraista a signatář Charty 77 Milan Balabán jeden čas zaměstnán jako čistič kanálů, a právě tehdy při sběru podpisů za jednu z řady petic, kdy se se svou žádostí o podpis obrátil mj. na manžele Karáskovy, přinesl současně Stáně Karáskové kytici lilií, což na dotyčnou učinilo takový dojem, že petici podepsala, ač jinak se zásadně podobných akcí neúčastnila;

Paradicsom madar

„Paradicsom madár“ znamená v maďarštině „rajka“; „V dálce za oceánem“: Jaroslav Hutka odešel do exilu v říjnu 1978;

C-MOLL / ...uslyšel mě z kurev andělských?

Přesné znění Eisnerova překladu Rilkeova textu z Duinských elegií ovšem zní: „Kdo, kdybych zpíval, / uslyšel by mne z kůrů andělských?“, viz První elegii;

Reconstruction

Ve 2. verši sh. opravil autor z „I have been“ na „I was“;

Do pŕči, radši...

rokaj = rocaille, tj. rokokový mušlový ornament;

FLOWER CHILDREN

Jde o citaci stejnojmenné Kupferbergovy písně, kterou hrála skupina The Fugs, jejímž leaderem byl Ed Sanders (album *The Belle of Avenue A*, 1969);

Petákovi

Bohoušek byl výčepním v hospodě U Svitáků, kde se v 60. letech scházeli členové tzv. Křižovnické školy;

Orlandovi di Lasso

1. verš sh.: „Pamatuješ na Gasparu Stampu?“: viz První elegii z Rilkeových Duinských elegií; 3. verš sh.: „z Orfea?“: míněno divadlo Radima Vašinky Orfeus, které až do počátku 70. let sídlilo na Malostranském náměstí č. 9;

Pizzicato

Poslední verš básně je výrokem slavného humpoleckého rodáka Aleše Hrdličky;

xxx (Nad Karlovým mostem)

3. verš sh. „Nebo se mi to zdá?\": možná narážka na obdobně znějící verš z Bondyho básně s incipitem Prší prší prší z let 1954–1955, kterou Plastic People zhudebnili; publikována pod doplněným nepůvodním titulem Prší, prší a s chybným vrocením in *The Plastic People of the Universe: Texty*, 2. vydání, Praha 2001, s. 67;

xxx (Kde je Vlasta?)

Vlastimil Třešňák byl v roce 1979 často v policejní vazbě;

Echo

„křížmo“, z řeckého chrisma, tj. mast; jde o směs oleje a balzámu, kterou světívá biskup na Zelený čtvrtek s ostatními svatými oleji; viz Helena Pavlinová a kol.: *Slovník judaismu, křesťanství a islámu*, Praha 1994, s. 221; v 5. verši zd. opravujeme „jsme s Kukalem“ na „jsme se s Kukalem“;

V H b k s

V lednu 1997 dešifroval autor tento text následovně: „*V Hradčanech bestie krvelačná sedí*
Zajíčka, / beránka Božího zmlátí? / Husáku, do dneška
jsem ti netykal, / i když s tebe postupně opadávalo
peří, / ale teď ti říkám: / Co jsi zachránil? / Dopadl
jsi hůř než Hácha. / Zajíčka, beránka Božího, / jsi
nechal zmlátit na SNB Praha 5 // Kde jsi byl Husá-

ku? / Co jsi zachránil? / Beránka Božího jsi nechal
zmlátit.“;

21. srpna 1979

1. osoba pl. ve 3. verši sh., „se budeme“, je ve všech
smz. vydáních, nepochybně tedy jde o autorův zá-
měr;

Proč nechceš počkat na Ducha?

1. verš sh.: „Kde se jednou zjeví Duch sám“: citace
z Bondyho básně s incipitem *Magické noci počal čas*
ze sbírky *Sbírečka* (1974); viz E. B., *Básnické spi-
sy II.*, Praha 2015, s. 580; 4. verš sh.: „a ani nesmr-
telnou dívku s palmou neuvidíš“; 7. verš sh.: „a ani
mne, nesoucího pochodeň“: narážky na Bondyho
báseň s incipitem *Nejsem milovníkem této země*
z 25. 6. 76 ze sbírky *Plastic People of the Universe*
(1976), v jejímž textu Bondy sám cituje dvě své
starší básně; viz *Básnické dílo Egona Bondyho*, sv. 8,
Praha 1992, s. 171–172.

Ediční poznámka

V našem vydání Jirousových básnických i prozaických textů, jak byly editorsky uspořádány Martinem Machovcem pro knižní publikaci *Magorova summa* z roku 2015 v nakladatelství Torst, z níž vycházíme, nejsou zahrnuty komentáře k původu a vydávání jednotlivých děl, jmenný rejstřík, seznam výběrové literatury. Připojeny jsou pouze poznámky k jednotlivým textům, přibližující čtenáři pozadí jejich vzniku a vysvětlující některé zmiňované skutečnosti.

Hlubší zájem o uměleckou tvorbu Ivana M. Jirouse uspokojí bohatý poznámkový aparát obsažený ve 3. svazku *Magorovy summy*, jenž je výsledkem záslužné precizní badatelské práce Martina Machovce a na který našeho čtenáře odkazujeme.

Redakce MKP

Ivan Martin Jirous

Magorova krabička

Edice Čeští básníci 20. století
Redakce Markéta Teuchnerová

Vydala **Městská knihovna v Praze**
Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1

V MKP 1. vydání
Verze 1.1 z 16. 6. 2020

ISBN 978-80-7602-203-4 (epub)
ISBN 978-80-7602-204-1 (pdf)
ISBN 978-80-7602-205-8 (prc)